



# КОЗАЦЬКА ШАХІВНИЦЯ

Видання запорізьких шахових композиторів.

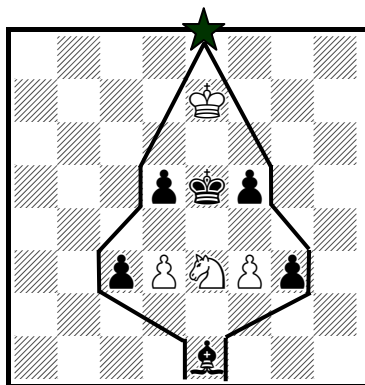
Видається з червня 2001 року

Число 6-7(28-29), листопад - грудень 2006 р.

**№826 М.Кулігін**

Друкується вперше

**З НОВИМ РОКОМ!**



h#2x2

(4+6)

1.Cf2 Kg2 2.Cd4 f4#

1.Cd2 Kc2 2.Cf4 d4#

Тема Арчакова

## ЗМІСТ

Передслово.....	1
Друкується вперше.....	1
Підсумки конкурсу складання журналу "Козацька Шахівниця" за 2005 р.	
Розділ кооперативних матів у 2 ходи .....	2
Розділ кооперативних матів у 3 ходи .....	3
Розділ багатоходових кооперативних матів .....	6
Пам'яті друга.....	9
Меморіал Володимира Тищенка.....	11
Об'ява.....	11
Складайте композиції у співавторстві!.....	12
Відгуки на конкурс.....	14
Друкується вперше.....	15
У візку рикші .....	20

### Редакційна колегія:

Федір Капустін, Микола Кулігін, Леонід Любашевський (шеф-редактор),  
Володимир Мельников, Віталій Шевченко (редактор),  
Геннадій Шинкаренко (набір, веб-дизайн).

\*\*\*

### “КОЗАЦЬКА ШАХІВНИЦЯ”

Видання запорізьких шахових композиторів  
[www.kozache.narod.ru](http://www.kozache.narod.ru)

Число 6-7(28-29), листопад - грудень 2006 р. наклад 100 прим.

Композиції та листи надсилати на адресу:

Віталій Іванович Шевченко,

а.с. №5827, м.Запоріжжя-96, 69096, Україна

або по e-mail: [shinkarenko78@mail.zp.ua](mailto:shinkarenko78@mail.zp.ua)

Друк - Швидка Поліграфічна Допомога “Пані ЗОСЯ”

e-mail: [panizosya@ukr.net](mailto:panizosya@ukr.net)



# КОЗАЦЬКА ШАХІВНИЦЯ

Видання запорізьких шахових композиторів.

Видається з червня 2001 року

Число 6-7 (28-29), листопад - грудень 2006 р.

## ПЕРЕДСЛОВО

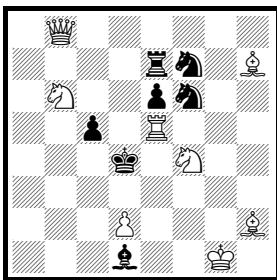
Ось і завершується 2006 рік, який був для багатьох із нас досить складним, бо надії, які ми на нього покладали, не справдилися! Але, як відомо, дорогу подолає той, хто йде. Тому і забираємо у новий, 2007 рік всі наші прагнення з впевненістю, що вони повинні втілитися у життя.

Нагадуємо також нашим шанувальникам, що у 2007 році їх чекає зустріч із трьома новими номерами часопису на 16 сторінках. А хто забажає його передплатити, шліть на адресу, вказану в номері 25 гривень – річну передплату.

З Новим Роком всіх вас, дорогі читачі!

## ДРУКУЄТЬСЯ ВПЕРШЕ

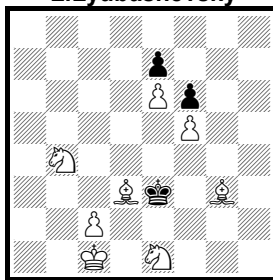
**№827 М.Кулігін**  
(Запоріжжя)



#2

(8+7)

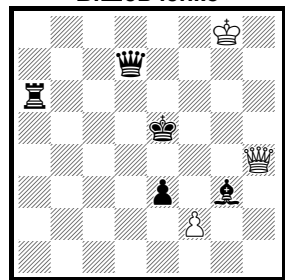
**№828 М.Костилов,  
О.Мельничук &  
L.Lyubashevsky**



#5

b) ♖c1→a3 (8+3)

**№829 І.Борисенко,  
L.Lyubashevsky &  
В.Шевченко**



h#2x4

(3+5)

**№827** 1.Kpf1? ~2.Cg1# 1...Ce2+ 2.K:e2# 1...Tc7 2.K:e6# 1...Kd6! 1.Фа8? c4! 1.Фс8? К:e5! 1.Фа7! ~ 2.Фа1# 1...Ca4 2.Ke2# 1...Kp:e5 2.Ke2# 1...c4 2.Kd7# 1...Kd5 2.Te4# 1...Ke4 2.T:e4# 1...T:a7 2.K:e6#

**№828** а) 1.Cc7! Zz 1...Kpd4 2.Cb6+ Kpe5 3.Kg2 Kpd6 4.c3 Kpe5 5.Cc7# 1...Kpf2 2.Ch2 Kpe3 3.c3 Kpf2 4.Kd5 Kp:e1 5.Cg3# б) 1.c4! Zz 1...Kpd4 2.Kc2+ Kpc5 3.Cf2+ Kpd6 4.Cb6 Kpe5 5.Cc7# 1...Kpd2 2.Kd5 Kpd1 3.Kf3 Kpc1 4.Cf4+ Kpd1 5.Kc3# 2...Kpc1 3.Kf3 Kpd1 4.Kc3+ Kpc1 5.Cf4#

**№829** I. 1.Kpf5 f4 2.Kpg6 Фg5# II.1.Tf6 f3 2.Фd6 Фе4# III. 1.Te6 fg3 2.Фd5 Фf4# IV. 1.Фf5 fe3 2.Te6 Фd4#

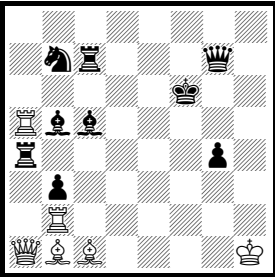
## Підсумки конкурсу складання журналу "Козацька шахівниця" за 2005 р.

### Розділ кооперативних матів у 2 ходи

Усього опубліковано 28 композицій 20 авторів з України, Росії, США та Латвії. Пропонується наступний розподіл відзнак.

#### №555 І.Сорока & Р.Залокоцький

"Козацька шахівниця",  
2005 р. 1-й приз



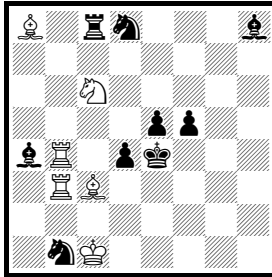
h#2x2

(6+9)

#### №620

#### М.Гершинський

"Козацька шахівниця",  
2005 р. 2-й приз

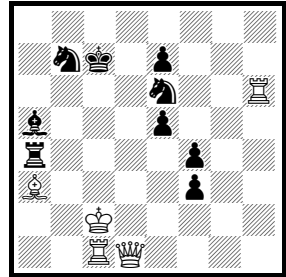


h#2

b) ♖c1↔♜c8 (6+9)

#### №552 І.Сорока & Р.Залокоцький

"Козацька шахівниця",  
2005 р. 3-й приз



h#2x2

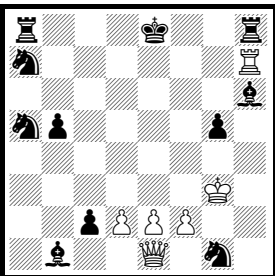
(5+9)

1-й приз - **№555 І.Сорока & Р.Залокоцький** 1.Cc4 Td2 2.Kpg5 Th2# 1.Cb4 Tc2+ 2.Kpf5 Tc6# Гармонійне виконання складного синтезу прихованої напівв'язки та переформатування батарей.

2-й приз - **№620 М.Гершинський** а)1.C:c6 C:d4 2.Cd5+ Cc5# б) 1.K:c3 K:d4 2.Kd5+ Kc2# Гостра та несподівана гра батарей, які будуються на першому ході, але матуючий хід робить фігура, що не бере участі у матовій картині.

#### №621 В.Аксьонов & Р.Залокоцький

"Козацька шахівниця",  
2005 р. Спеціальний  
приз

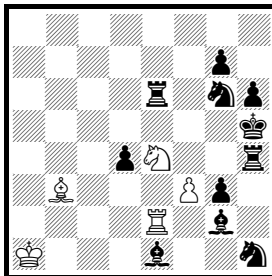


h#2x2

(6+11)

#### №554 М.Колесник & Р.Залокоцький

"Козацька шахівниця",  
2005 р. 1-й почесний  
відеук

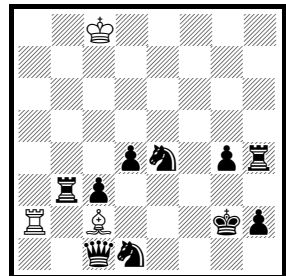


h#2x2

(5+11)

#### №618 М.Колесник & Р.Залокоцький

"Козацька шахівниця",  
2005 р. 2-й почесний  
відеук



h#2

b) ♖g2→e2 (3+10)

c) ♖g2↔♜a2

3-й приз - **№552 І.Сорока & Р.Залокоцький** 1.Cb4 Kpd3 2.Kpd6 Кре4# 1.Tb4 Kpd2+ 2.Kpd6 Кре1# Знову переформатування батарей, але з участю білого короля, якому задалегідь звільнює поле чорне Гримшоу. На жаль повторюється хід чорного короля.

Спеціальний приз - **№621 В.Аксьонов & Р.Залокоцький** 1.Ca2 Фа1 2.0-0 Фh8# 1.Kh3 Фh1 2.0-0-0 Фа8#. Складний синтез вартий відзнаки, але дався ціною некомплектного коня.

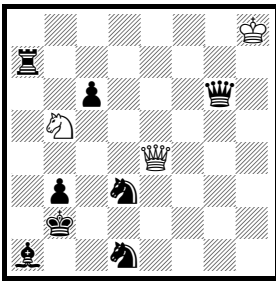
1-й почесний відгук - **№554 М.Колесник & Р.Залокоцький** 1.Те:e4 Cf7 2.Те5 Т:e5# 1.С:f3 Th2 2.Cd1 С:d1#. Нескладна, але приємна гра фігур по лініях.

2-й почесний відгук - **№618 М.Колесник & Р.Залокоцький** а) 1.Kg3 Се4++ 2.Krh3 Сg2#, б) 1.Кe3 Cd1++ 2.Kpd3 Се2#, с) 1.Tb1 Сb3++ 2.Кра1 Та2#. В трьох близнюках усього шість разів проходить чорно-білий ефект пішов-пришов.

**№582 М.Колесник & Р.Залокоцький**

"Козацька шахівниця",  
2005 р.

1-й похвальний відгук

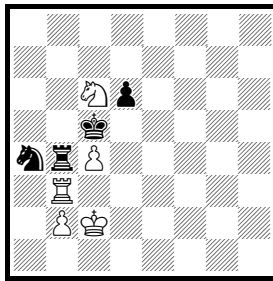


h#2 б) ♗d1→b1 (3+8)

**№515 A.Strebkovs**

"Козацька шахівниця",  
2005 р.

2-й похвальний відгук

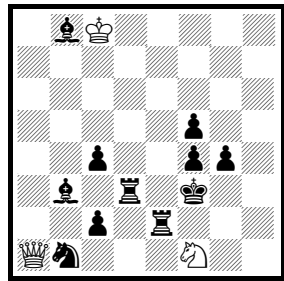


h#2x2 (5+4)

**№583 М.Колесник & Р.Залокоцький**

"Козацька шахівниця",  
2005 р. спец. похвальний

відгук



h#2 див.текст! (3+11)

1-й похвальний відгук - **№582 М.Колесник & Р.Залокоцький** а) 1.Krc1+ Kd4 2.K3b2 K:b3# б) 1.Кра2+ Фd4 2.b2 Фc4#. Фігур небагато, але тема зв'язки звучить добре.

2-й похвальний відгук - **№515 A.Strebkovs** 1.Kр:c4 Kpb1 2.Kр:b3 Ka5# 1.Tb6 Kpd3 2.T:c6 Tb5#. Нестандартні варіанти з несподіваним взяттям білих фігур.

Спеціальний похвальний відгук - **№583 М.Колесник & Р.Залокоцький** а) 1.Ca7 Фh8 2.Cf2 Фh1#, б) в матовій позиції ♔f3→c3 1.Cc5 Фа8 2.Cb4 Фа1# Ще одна задача, в якій білий ферзь буває в чотирьох кутах дошки, механізм реалізовано за допомогою рідкісного близнюка.

**Г.Шинкаренко (Запоріжжя)**

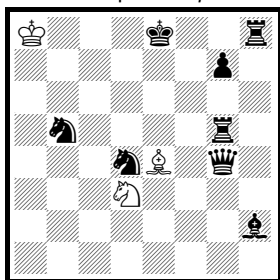
**Розділ кооперативних матів у 3 ходи**

Усього опубліковано 27 композицій 18 авторів з України, Росії, Великої Британії та США. Відзнаки було розподілено наступним чином.

1-2-й приз - **№626 Р.Залокоцький** а)1.0-0+ Krb7 2.Krh8 Ke5 3.Tg8 Kf7# б)1.0-0-0+ Krh7 2.Cb8 Kc5 3.Kc7 Сb7# Шахи на вступному ході додають варіантам особливу привабливість. Потім чорний король відправляється до місця замурування, де і отримує правильний мат. Функції фігур, що матують, розділені поваріантно. Відмінний мередіт!

**№626 Р.Залокоцький**

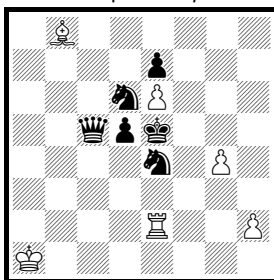
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 1-2 приз



h#3 b) ♖a8↔♜h8 (3+8)

**№593 С. Jones**

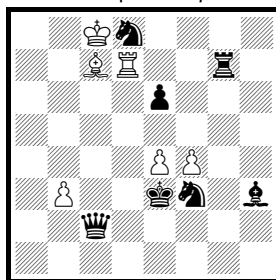
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 1-2-приз



h#3x2 (6+6)

**№517 Т. Garai**

"Козацька шахівниця",  
2005 р. 3-й приз



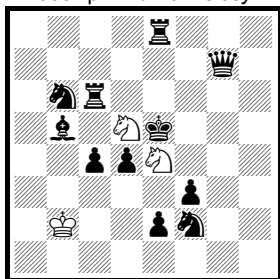
h#3 b) ♜e6→d4 (6+7)

1-2-й приз - **№593 С. Jones** 1.Фс7 Тс2 2.Кf5 g:f5 3.Крd6 С:c7# 1.Фе3 Са7 2.Кg3 h:g3 3.Кре4 Т:e3# Далеке самопожертвування ферзя, утворення чорних напівв'язок, розв'язування чорних коней з визначенням полів їх знищення, рух чорного короля по лінії самозв'язування вдало відрізняють цю задачу. Виконано легко і економічно!

3-й приз - **№517 Т. Garai** а) 1.Ф:e4 Cd6 2.Крd4 Крс7 3.Крd5 Се7# б) 1.Тg4 Тd6 2.Кр:f4 Крd7 3.Кре5 Те6# Розв'язування, біле Грімшоу, активне прагнення чорного короля потрапити під обстріл білих батарей, правильні мати, роблять цей "чортовий мередит" гідним високої відзнаки.

**№628 М. Колесник & Р. Залокоцький**

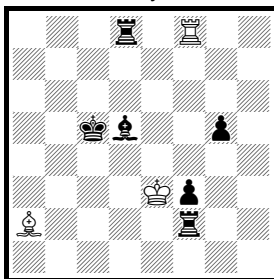
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 1-й поч. відгук



h#3 б) ♜e8→h5 (3+11)

**№623 М. Кулігін**

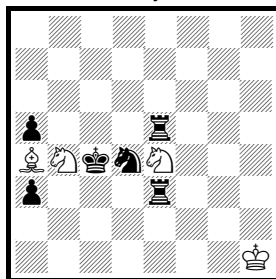
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 2-й почесний  
відгук



h#3x2 (3+6)

**№591 Є. Фомичев**

"Козацька шахівниця",  
2005 р. 3-й почесний  
відгук



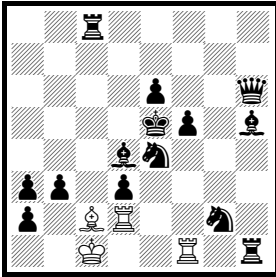
h#3x4 (4+6)

1-й почесний відгук - **№628 М. Колесник & Р. Залокоцький** а) 1.Кр:e4 К:b6 2.Кре3 Крс2 3.Те4 Кd5#, б) 1.Кр:d5 К:f2 2.Крс5 Кра3 3.Тd5 Ке4# Зілахі, блокування та повернення білих фігур.

2-й почесний відгук - **№623 М. Кулігін** 1.Тd6 Тb8 2.Сс6 Тb3 3.Крd5 Тb5# , 1.Сс6 Сg8 2.Тd6 Тf7 3.Крd5 Тf5# Легка конструкція із створенням індійських батарей.

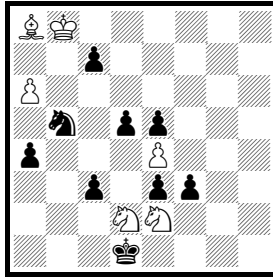
3-й почесний відгук - **№591 Є. Фомичев** 1.Тb5 Сс2 2.Тb3 Кd5 3.Т3b4 Ке3# 1.Кb5 Сb3+ 2.Кр:b3 Кd5 3.Кра4 Кс5# 1.Кb3 Сb5+ 2.Кр:b5 Кd3 3.Кра4 Кс3# 1.Тb3 Сс6 2.Тb5 Кd3 3.Т5b4 Ке5# Почергове блокування полів в чотирьох рішеннях приводить до правильних матів. До недоліків слід віднести симетрію.

**№594 М.Гершинський**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 1-й похвальний  
відгук



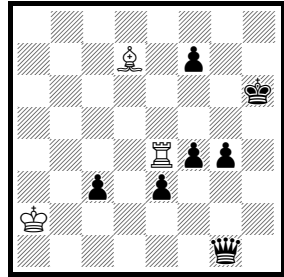
h#3x2 (4+14)

**№539 Г.Шинкаренко,  
В.Шевченко, Є.Орлов**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 2-й похв.відгук  
Присвячується 65-річчю  
Р.Ф.Залокоцького



h#3 b) ♖a8 (6+9)

**№590 О.Угнівенко &  
Р.Залокоцький**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 3-й похвальний  
відгук



h#3 b) ♖h6→c7 (3+7)

1-й похвальний відгук - **№594 М.Гершинський** 1.Cg1 T:f5+ 2.Kpd4 Tg5 3.Tc4 T:d3#, 1.Ke3 Tdd1 2.Kc3 T:f5+ 3.Kpe4 C:d3# У початковому положенні зв'язані всі три білі фігури. Гра побудована на розв'язування цих фігур, як білими, так і чорними. Цікаво!

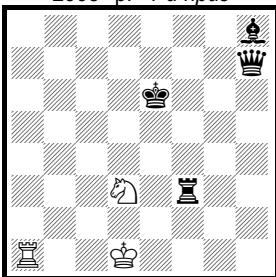
2-й похвальний відгук – **№539 Г.Шинкаренко, В.Шевченко, Є.Орлов** а) 1.Kr:d2 Cc6 2.Kpd3 Ce8 3.Kr:e4 Cg6# b) 1.Kr:e2 Krb7 2.Kpd3 Td8 3.Kpd4 T:d5# Активний король по черзі знищує на своєму шляху коней. Фінальні картини матів – правильні.

3-й похвальний відгук - **№590 О.Угнівенко & Р.Залокоцький** а) 1.Kpg7 C:g4 2.Krf8 Cd7 3.Fg7 Te8#, b) 1.Krb6 T:e3 2.Kra5 Te4 3.Fb6 Ta4# Навчальний посібник по прокладці шляху ферзю на блокуючи поля g7 і b6. При цьому білі фігури повертаються на вихідні позиції. Економно і елегантно!

#### Спеціальні відзнаки мініатюрам:

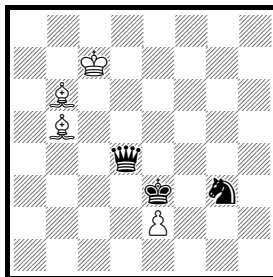
1-й приз **№585 М.Колесник & Р.Залокоцький** 1.Ce5 Ta7 2.Tf6 Td7 3.Ff5 Kc5# 1.Fe7 Ta5 2.Tf7 Td5 3.Cf6 Kf4# Блокування полів біля чорного короля не ново, а ось вдало знайти геометрію ходів чорних – похвально.

**№585 М.Колесник &  
Р.Залокоцький**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 1-й приз



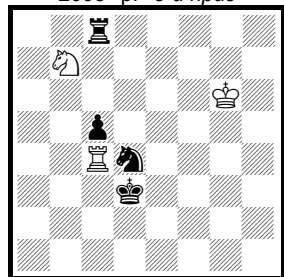
h#3x2 (3+4)

**№586 І.Борисенко**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 2-й приз



h#3x2 (4+3)

**№622 М.Колесник &  
В.Шевченко**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 3-й приз



h#3x2 (3+4)

2-й приз - **№586 І.Борисенко** 1.Кре4 е3 2.Фд3 Cd4 3.Кf5 Сс6#, 1.Кh5 Са5 2.Фд2 Cd3 3.Кf4 Сb6# Своєрідний підйом по вертикалі на одну сходинку. Приклад ехо-хамелеонних матів. Економічно і легко!

3-й приз - **№622 М.Колесник & В.Шевченко** 1.Тd8 Тb4 2.Тd5 Тb3+ 3.Крс4 Ка5# 1.Те8 Т:c5 2.Те3 Тf5 3.Кре4 Кс5# Танець білої тури приводить до правильних матів.

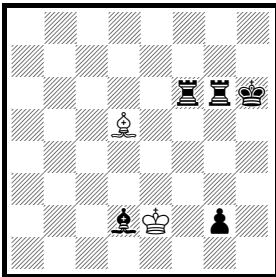
**В.Мельников (Запоріжжя)**

## Розділ багатогодових кооперативних матів

Усього опубліковано 25 композицій 15 авторів з України, Росії, Латвії та Ізраїлю. Приємно, що серед цих творів кілька композицій міжнародного рівня.

### **№632 І.Борисенко**

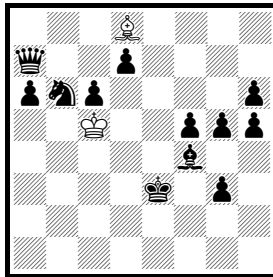
"Козацька шахівниця",  
2005 р.  
1-й приз



h#4 b) ♗d5→g4 (2+5)

### **№540 М.Кулігін**

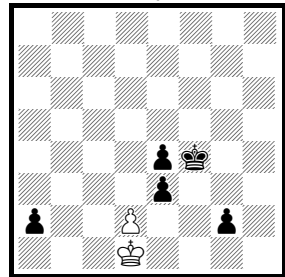
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 2-й приз  
Присвячується 65-річчю  
Р.Ф.Залокоцького



h#5 (2+12)

### **№635 А.Ковриженко**

**& Ю.Червонюк**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 1-й почесний  
відгук



h#6 (2+5)

1-й приз – **№632 І.Борисенко** а) 1.Крh5 Сb3 2.Тh6 Cd1 3.Тg6 Крf3 4.Сg5 Крg3# б) 1.Сg5 Cf5 2.Крh5 Крf3 3.Тh6 Крg3 4.Тg6 Сg4# Цикл ходів чорних ABCD–DABC реалізовано напрочуд легко; ідеальний мат у другому близинокую посилює враження від задачі.

2-й приз – **№540 М.Кулігін** 1.Сb8 Сс7 2.g4 Крд6 3.Крf4 Кре7+ 4.Крg5 Cd8 5.Сf4 Крf7# Напрочуд насичений зміст: критичний хід, повернення двох слонів, утворення і гра білої батареї на двох суміжних діагоналях.

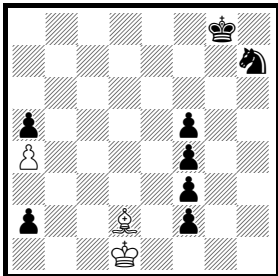
1-й почесний відгук – **№635 А.Ковриженко і Ю.Червонюк** 1.a1C d4 2.Сс3 d5 3.Се1 d6 4.g1T d7 5.Тg4 d8Ф 6.Сg3 Фf6# Три перетворення на різні фігури; гарне вмотивування однозначності гри перетвореного слона: захист білого короля від шаха з боку перетвореної тури.

2-й почесний відгук – **№529 М.Нагнибіда** 1.f1C Сс3 2.Сb5 ab 3.a1C b6 4.Сb2 b7 5.Са3 b8Ф+ 6.Сf8 Фb3# Також три перетворення, що увінчуються неочевидним дальнім матом. Одна з останніх робіт знаного майстра кооперативів, котрий нещодавно, на превеликий жаль, пішов від нас.

3-й почесний відгук – **№519 О.Жук & В.Шевченко** 1.Тg7 е5 2.Крf7 е6+ 3.Крg8 е7 4.Фh7 е8Ф# 1.Тh7 е:f5 2.Крf7 f6 3.Крg8 f7+ 4.Крh8 f8Ф# Привабливі „хамелеонні” матові картинки.

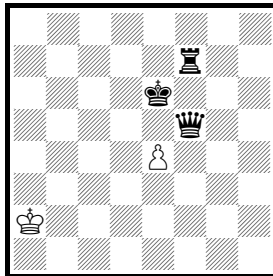


**№529 М.Нагнибіда**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 2-й почесний  
відгук



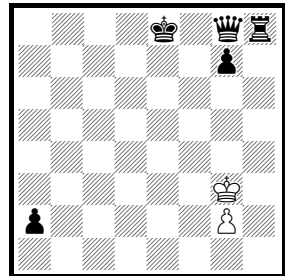
h#6 (3+8)

**№519 О.Жук & В.Шевченко**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 3-й почесний  
відгук



h#4 (2+3)

**№523 В.Серединський & Р.Залокоцький**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 4-й почесний  
відгук



h#5 (2+5)

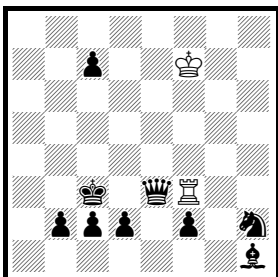
4-й почесний відгук – **№523 В.Серединський & Р.Залокоцький** 1.Фb3+ Крg4 2.0-0 Крh5 3.Крh7 g4 4.Th8 g5 5.Фg8 g6# Гарне мотивування рокіровки чорних, красивий маневр чорного ферзя.

1-й похвальний відгук – **№520 І.Крмпіс** 1.Фd3 Кре6 2.Фe3+ Крд5 3.Фd3+ Крс5 4.Фe3+ Т:e3# Попри значну кількість фігур у чорних, усі 4 ходи робить їхній ферзь, за допомогою маятникового руху на лінії зв'язки пропускаючи білого короля на потрібне поле, а потім підставляючись під вирішальний удар білої тури. Кумедно й кмітливо!

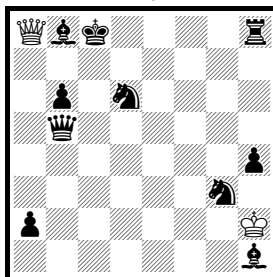
**№520 І.Крмпіс**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 1-й похвальний  
відгук

**№631 Г.Шинкаренко & В.Шевченко**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 2-й похвальний  
відгук

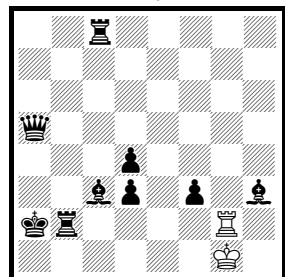
**№521 М.Кулігін & Р.Залокоцький**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 3-й похвальний  
відгук



h#4 (2+9)



h#3,5 (2+10)



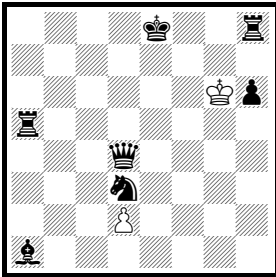
h#4,5 (2+9)

2-й похвальний відгук – **№631 Г.Шинкаренко & В.Шевченко** 1...Ф:h1 2.Сс7 Фа1 3.Крb7 Ф:h8 4.Кра6 Фа8# Білий ферзь (себто королева) невимушено виписує „вісімку”. Яскрава скахографія до 8 Березня...

3-й похвальний відгук – **№521 М.Кулігін & Р.Залокоцький** 1...Крf1 2.Td2 Кре1 3.Tb2+ Крд1 4.Крb1 Тс2 5.Фа2 Тс1# Геометрична мелодія, яку віртуозно зіграно на двох струнах: усі 9 напівходів закінчуються лише на 1-й та 2-й горизонталі.

4-й похвальний відгук – **№526 В.Серединський & Р.Залокоцький** 1.Фe3 de 2.Кf4+ ef 3.Тg5+ fg5 4.0-0 gh6 5.Ch8 h7# Неочікувана траєкторія білого пішака.

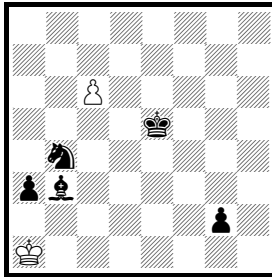
**№526 Р.Залокоцький  
& В.Серединський**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 4-й похвальний  
відгук



h#5

(2+7)

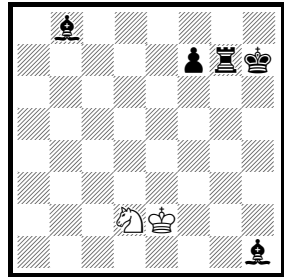
**№634 І.Борисенко,  
В.Шевченко &  
Г.Шинкаренко**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. 5-й похвальний  
відгук



h#5

(2+5)

**№633 І.Борисенко,  
Г.Шинкаренко  
В.Шевченко**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. Заохочувальний  
відгук

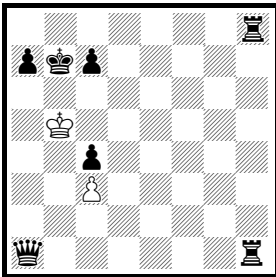


h#5

(2+5)

5-й похвальний відгук – **№634 І.Борисенко, В.Шевченко і Г.Шинкаренко**  
1.Kрf6 с7 2.Kрg7 с8Ф 3.g1Т+ Фс1 4.Kрh8 Kрb1 5.Tg8 Фh6# Перетворена фігура захищає короля від шаха іншою перетвореною фігурою (пор. з 1-м почесним відгуком).

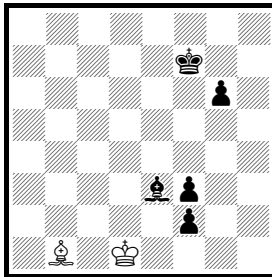
**№525 Г.Шинкаренко**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. Заохочувальний  
відгук



h#5

(2+7)

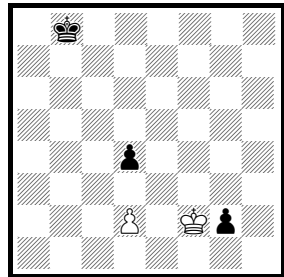
**№524 Р.Залокоцький  
& М.Кулігін**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. Заохочувальний  
відгук



h#5

(2+5)

**№636 І.Борисенко**  
"Козацька шахівниця",  
2005 р. Заохочувальний  
відгук



h#8

(2+3)

Заохочувальні відгуки (на рівних) – задачам:

- **№633 І.Борисенко, В.Шевченко і Г.Шинкаренко** 1.Tg2+ Kрf3 2.Cg3 Kрg4 3.Ce5+ Kрh5 4.Ch8 Ke4 5.Tg7 Kf6#

- **№525 Г.Шинкаренко** 1.Та8 Kр:c4 2.Thh8 Kрb5 3.Thb8 с4 4.Фh8 с5 5.Фс8 с6#

- **№524 Р.Залокоцький & М.Кулігін** 1.f1C Kрe1 2.Ch6 Kрf2 3.g5 Ca2+ 4.Kрg6 Kрg3 5.Kрh5 Cf7#

- **№636 І.Борисенко** 1.g1C+ Kрf1 2.Ce3 de3 3.Kрc7 ed4 4.Kрd6 d5 5.Kрe5 d6 6.Kрf4 d7 7.Kрg3 d8Ф 8.Kрh2 Фh4#

**А. Фролкін (Київ), майстер ФІДЕ**

## Пам'яті друга

Ми з Володею Тищенком познайомились завдячуючи шахам. Коли ще існував шаховий відділ "Запорожская ладья" в обласній газеті "Индустриальное Запорожье", Володя писав нам в редакцію, надсилаючи рішення конкурсних завдань, а потім і сам почав складати і надсилати у газету свої перші опуси.

Це звичайний шлях, який проходять багато любителів шахової композиції, крок за кроком поринаючи у цей таємничий і такий прекрасний світ шахового мистецтва.

Якось швидко вийшло, що ми з Володею стали обмінюватися думками не тільки з приводу шахів, а із літератури та історії, обговорювати політичні новини. А коли у 2002 році припинився випуск "Запорожской ладьи", то саме Володя у пологівській "Новій газеті" продовжив славну традицію кращих шахових відділів запорізьких газет. Він перетворив шаховий відділ "Дебют" "Нової газети" в справжню трибуну композиторів Запорізької області. Друкувалися новини композиторського життя, проводилися річні конкурси складання.

А потім Володя надіслав мені свою першу книгу поезій "Боже, помоги волкам!..." До всього ще виявилось, що Володя є тонким ліриком із своїм баченням світу. Особливо мені сподобався вірш "Сегодня улетают журавли...", написаний Володею у кращих традиціях російського "серебряного века".

*Сегодня улетают журавли...  
Они все лето жили на болоте,  
Но лес уже в осенней позолоте,  
Как вдохновенное безумие Дали,  
И от дыхания простуженной земли  
Туманы низко стелятся вдали...  
Сегодня улетали журавли...  
Пожалуй, в этом не было печали,  
Я даже недоумевал вначале:  
Откуда этот холод у виска?...  
Но птицы так пронзительно кричали,  
Что, впрочем, в этом не было печали –  
Была лишь безысходная тоска...  
Сегодня улетали журавли...  
Звучали птичьи крики на рассвете,  
То ли на том, то ли на этом свете...  
Спала земля, но слышала сквозь сон,  
Как в синем небе или даже дальше,  
Где в чистом звуке не бывает фальши  
Сменяется Шопеном Мендельсон...  
Сегодня улетали журавли...  
Всего лишь улетали журавли.*

Не побоюся сказати, що це справжній поетичний шедевр. Я став писати Володі, що находячись серед свого народу, не можна не писати рідною мовою. І через деякий час він надіслав свій вірш, надрукований у "Новій газеті".

### Весняний настрій

Цілу ніч шуміла злива,  
На світанку схаменулася.  
І така Земля вродлива  
Сонцю посміхнулася.  
Деся іще гримить далеко,  
Та веселка сяє в очі.  
Над селом кружля лелека  
І лунає сміх дівочій.  
А в саду, на цьому тижні,  
Посміхнулася мені  
Наречена – біла вишня  
У розкішному вбранні...

Чудово! До всього ж виявилось, що Володя сам виконує свої тексти на гітарі, пише до них музику. Різностороння талановита людина.

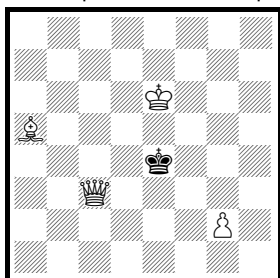
Спочатку він у "Новій газеті" вів шаховий відділ, потім став виконувати різні редакційні завдання, а далі так "вкорінився" у газету, що став її відповідальним секретарем, вступив у спілку журналістів України.

Для невеличкого містечка, кинутого напризволяще в економічному бутті нашої держави, це було надзвичайно важливо – мати постійну роботу, та ще таку, яка тобі подобається.

Володя видав книгу своїх вибраних шахових композицій "Коллерные кони". Саме із цієї збірки взяті наступні три композиції:

#### №159 В.Тищенко

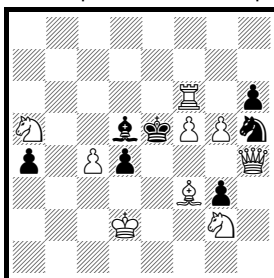
"Коллерные кони", 2002 р.



#2 b,c)a1=h1,h8 (4+1)

#### №160 В.Тищенко

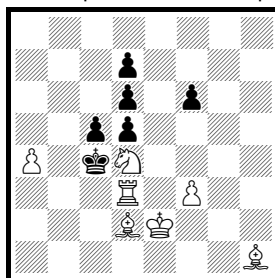
"Коллерные кони", 2002 р.



#2 (9+7)

#### №161 В.Тищенко

"Коллерные кони", 2002 р.



s#6 (7+6)

**№159** а) 1.Cd8! Kpf4 2.Фf3# б) 1.g8K Кре6 2.Фd5# с) 1.b8Ф Kpc5 2.Фd6#

**№160** 1.Kpd3! ~ 2.Ф:d4# 1...С:c4+ К:c4# 1...Се4+ Ф:e4# 1...Kf4+ 2.Ф:f4#

**№161** 1.Kf5! d4 2.f4 d5 3.Cf3! d6 4.Та3 d3+ 5.Кре3 d4+ 6.Кре4 d5#

Володя тяжів у своїй творчості до мініатюр. Йому подобалося малими силами на шаховій дошці створювати об'ємний світ хитросплетіння білих та чорних фігур.

Іноді він жалівся, що рутинна журналістська робота забирає багато часу, але що поробиш – потрібно думати про сім'ю та про стареньких батьків...

А потім прийшло з Поліг оте паралізуюче повідомлення – Володя помер...

У розквіті сил, талантів полишив рідну землю, близьких, хворих батьків, нас, своїх товаришів...

А через тиждень померли в одночас і його батьки. Володя забрав їх до себе. Він за життя постійно хвилювався за них, все намагався їм хоч чимось допомогти...

Отак завершилася життєва одісея нашого товариша, Володі Тищенка, і почалася для нього Вічність, в якій залишилися його кращі твори в поезії і в композиції. Та не щезне наша, його друзів пам'ять про нього – надзвичайно талановиту людину...

*Віталій Шевченко*

## Меморіал Володимира Тищенка

Часопис „Козацька шахівниця” оголошує конкурс складання триходових задач, присвячений пам'яті Володимира Тищенка (1960 - 2005). Суддя – *Анатолій Мітюшин* (Львівська обл.)

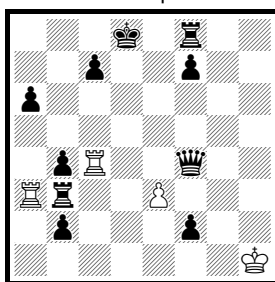
Переможців конкурсу чекають відзнаки. Термін надсилання композицій – 1.01.2008р. Композиції у 2-х екземплярах надсилати за адресою:

*Віталій Іванович Шевченко*, а.с. №5827, м.Запоріжжя-96, 69096, Україна або по e-mail: [shinkarenko78@mail.zp.ua](mailto:shinkarenko78@mail.zp.ua)

## Об'ява

Часопис „Чорно-білі стежини” оголошує тематичний конкурс складання задач на кооперативний мат h#2, h#3 на тему Залокоцького-Угнівенко: **Активні жертви „зайвих” чорних фігур на будь-яких ходах.** Приклад:

**№162 Р.Залокоцький  
& О.Угнівенко**  
„Проблеміст України”,  
2005 р.



- a) ♖f8→c8  
1.Т:e3(A) Т:e3(B) 2.Dd4(C) Т:d4(D)#  
1.De4(E) Т:e4(F) 2.Td3(G) Т:d3(H)#
- b) ♕d8→e8  
1.Td3(G) Т:d3(H) 2.De4+ Т:e4(F)#  
1.Dd4(C) Т:d4(D) 2.Т:e3(A) Т:e3(B)#
- c) ♕d8→g8, - ♜e3  
1.Th3(I)+ Т:h3(J) 2.Dg4(K) Т:g4(L)#  
1.Dh4(M) Т:h4(N) 2.Tg3(O) Т:g3(P)#
- d)=c) ♜g8→h8  
1.Tg3(O) Т:g3(P) 2.Dh4(M) Т:h4(N)#  
1. Dg4(K) Т:g4(L) 2.Th3(I) Т:h3(J)#

Переможців конкурсу чекають нагороди, призи та відзнаки. Термін надсилання композицій – 31. 12. 2007р. Композиції у 2-х екземплярах надсилати за адресою:

Угнівенко Олексій Мефодійович, вул. Леніна 11, кв.13, м.Волноваха, Донецька обл., 85700, Україна. Суддя конкурсу – *Олександр Деревчук*, м.Дніпропетровськ.

## Складайте композиції у співавторстві!

Питання творчості взагалі дуже складні і неосяжні. Іноді буває, що на крилах фантазії заносить так далеко, що дівуєшся, чи можливе щось подібне взагалі.

Це в повному обсязі стосується і шахової композиції, бо і на неї розповсюджуються всі ті закони, які існують в іншій царині людського духу. Але шахова композиція має таку особливість, якої майже немає в інших підрозділах людської творчості. Це – співавторство. Воно існує стільки, скільки існує сама шахова композиція.

Наприклад, в XIX столітті працювало двоє знаменитих композиторів – Карл Кокелькорн (1843-1914) та Іоганн Котц (1843-1918), які створювали свої шедеври разом. Якщо згадати часи ближчі до нас, то це - брати Платови або брати Саричеви.

За час захоплення шаховою композицією мені вдалося створити не один десяток задач із 80-ми співавторами. Тільки із підключенням співавтора (або я сам підключався!) вдалося довести задум до втілення на дошці і дефектна схема заgravала новими фарбами, перетворюючись на гарну задачу.

В свій час я довго бився над схемою (**№1**). Мені дуже хотілося втілити цей механізм – блокування чорним ферзем полів навколо чорного короля: а) 1.Се4 Кf6 2.Крh1 К:е4 3.Фg1+ Кf2# б) 1.Фg2 С:d6 2.Се5 К:е5 3.Крh2 Кf3# Але біля 300 побічних рішень постійно ставали на перешкоді. І тільки, коли я звернувся до гротескєстера Романа Федоровича Залокоцького, задум вдалося втілити у життя (**№163**): а) 1.Тс7 Сh3 2.Сf5+ К:f5 3.Крс8 Кd6# б) 1.Се5 Кf3 2.Крb8 К:е5 3.Тb7 Кс6#

### №1 В.Шевченко

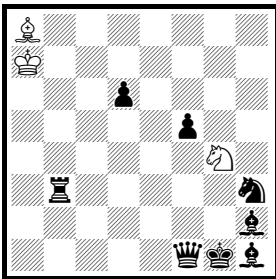
Схема

### №163 Р.Залокоцький & В.Шевченко

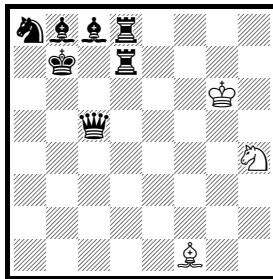
"Задачи и этюды", 2002 р.

### №164 В.Колпаков, В.Кошеленко & В.Шевченко

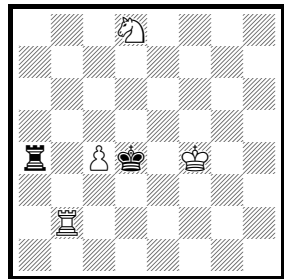
"Шаховий Леополіс", 2006р.



h#3 б) ♗a8→e5 (3+8)



h#3 б) ♗f1→h2 (3+7)



h#2 б) ♗c4 (4+2)

Яка гарна композиція вийшла! Все на своєму місці, нічого зайвого і як працює механізм! Скільки часу пройшло, а я отримую естетичну насолоду, розігруючи цю композицію на дошці. Чи не в цьому справжнє призначення композиції?

Я потім помітив за собою, що мені подобається брати запропоновану співавтором схему і доводити її до кондиції, або поширити зміст додаванням варіантів.

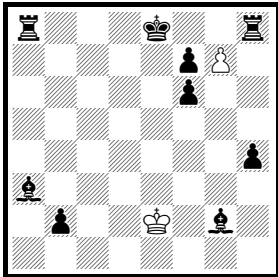
Валерій Федорович Кошеленко (Царство йому Небесне!) якось запропонував для роботи стару схему Віктора Сергійовича Колпакова з одним варіантом. В пам'ять про Віктора ми вирішили довести схему до ума. Я довго бився над нею,

поки не здогадався перетворити білого пішака с4 на чорний! Вийшло! **№164**  
а)діаграма 1.Та3 Тс2 2.Тd3 Ке6# b) 1.Та5 Тb3 2.Тd5 Ке6#

Ще один приклад. Яюсь в "Запорізькій правді" була надрукована задача на кооперативний мат з одним рішенням. Я довго бився, над цією задачею, шукаючи друге рішення, поки не побачив у відповідях що його нема. Додати ще одне рішення було зовсім легко, сама позиція вимагала цього (**№165**). а) 1.0-0-0 g8ф 2.b1Т Ф:g2 3.Тb8 Фс6# b) 1.0-0 b8ф 2.Крh8 ф4 3.Тg8 фh6#

**№165 А.Костенко & В.Шевченко**

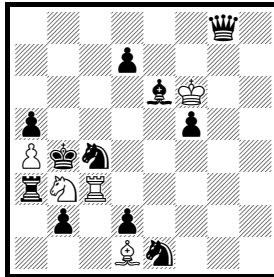
"Запорізька правда", 1996р.



h#3 b) ♖g7→b7 (2+9)

**№166 Л.Любашевський, М.Колесник, В.Шевченко**

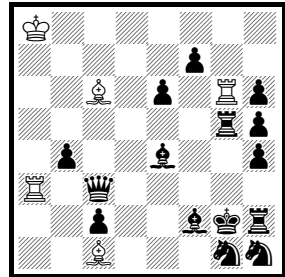
"Уральський проблеміст", 2004 р.



h#2 b) ♕d1→c6 (5+11)

**№2 В.Шевченко & С.Орлов**

Схема



h#3 b) ♕f2→h8 (5+15)

Є багато композиторів, які негативно відносяться до співавторства з початківцями. Мовляв, чим займатися дефектними схемами слабших проблемістів, краще створювати свої шедеври. Але, я думаю, це не заважає одне одному.

Я повністю згодний з Романом Федоровичем Залокоцьким, який у приватному листі написав таке: "Я досяг досить багато в шаховій композиції. Маю надрукованих більше п'яти тисяч задач і етюдів. Досяг великих звань, майстер FIDE, гросмейстер України. Лише перших призів на міжнародних конкурсах більше ста. Маючи все це навіщо мені оці зайві клопоти – спільні задачі? Можна було б цим не займатися. І так зовсім не маю вільного часу. Але від цього втрачає шахова композиція. Я вважаю, що треба надавати посильну допомогу проблемістам, і своїми спільними задачами виступати разом, колегу повести за собою, щоб у нього не опускалися руки, підтримати його, надихнути в нього сил та впевненості працювати в композиції. Щоб він був гордий і радий, що виступає разом із гросмейстером, що морально підніме йому творчий та спортивний дух. Бо якщо дотримуватися інших критеріїв, то можна зарубати добру справу на самому її початку".

Я повністю згодний з Романом Федоровичем, бо від творчого змагання на шаховій дошці виграє тільки наша улюблена справа.

Хотів би сказати кілька добрих слів про мого друга Леоніда Любашевського. На самому початку мого захоплення шаховою композицією я носив йому свої опуси і він ніколи не відхиляв їх (тепер я розумію, які вони були слабкі!), а терпляче пояснював закони шахової композиції. І те, що я став трошки розбиратися у шаховій композиції, я завдячую тільки йому. Леонід і зараз продовжує допомагати своїм землякам доводити до розуму їх задуми. На діаграмі **№166** завершений ним задум, який ми розробляли з Миколою Колесником. а) 1.b1K! Кс5 2.К:c3 Ка6# b)1.b1T! Cd5 2.Т:b3 Т:c4#

І тепер я сам, коли можу, то обов'язково допомагаю початківцям-композиторам, бо це наш святий обов'язок перед шаховою богинею Каїсою!

І на закінчення покажу вам схему (**№2**) а) 1.Крg3 Тg8 2.Сg2 С:g2 3.Тg7 Т:g7#  
б) 1.Крf3 Сb7 2.Тg2 Т:g2 3.Сс6 С:c6#

Зараз думаю, як ліквідувати дефекти. Але не проти того, щоб хтось допоміг! Хто буде третім?! Від цього виграє тільки композиція!

**Віталій Шевченко**

## ВІДГУКИ НА КОНКУРС

Минулого року наш часопис провів великий конкурс, присвячений перемозі Помаранчевої революції. Нижче друкуємо декілька відгуків, що надійшли до редакції.

**Роман Залокоцький** (Самбір): "...вам все ж вдається оперативно поєднувати композицію з політичним життям України. Це дуже приємно. Так тримати!"

**Володимир Черноус** (Одеса): "Може це тільки ви одні здогадалися відзначити цю знаменну подію в шаховій композиції, а можливе і в шахах".

**Мирон Гнатица** (Стрий), учасник Помаранчевої революції: "Ідея відзначити Помаранчеву революцію виникла і в мене. Я склав біля 20 задач, присвячених Помаранчевій революції і безпосередньо її героям".

**Михайло Матрьонін** (Росія): "Невже ви вірите, що щось зміниться?! Це ж звичайний переділ влади! Одна група олігархів замінить іншу. І все!"

Михайло Васильович був би правий, якщо б зміна влади відбулася без втручання народу. Як це відбувалося і відбувається на терені бувшого Радянського Союзу. А те, ще сталося в Україні – це якісно нова ситуація. Народ вперше свідомо вибрав собі президента. Але це тільки початок на шляху до верховенства Права і Закону.

Дякуємо всім, хто відгукнувся на наш конкурс!

**Редакція "Козацької Шахівниці"**

## Об'ява

Газета "Рыбинск 7 дней" (Росія) проводить конкурс складання мініатюр у розділах двоходових, триходових та багатходових (4-7 ходів) задач. Строк – до 1.02.2007 р. Суддя – Володимир Кожакін (Магадан).

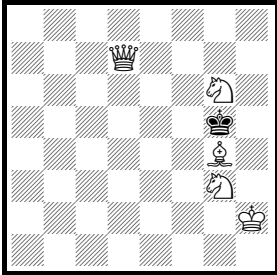
Композиції надсилати на адресу:

**А.Н.Мельничук**, ул.Плеханова, 33, кв.194, г.Рыбинск, Ярославская обл., 152934 Россия



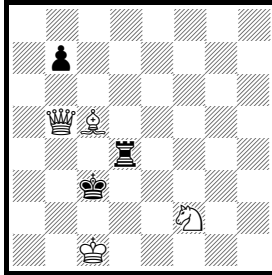
## ДРУКУЄТЬСЯ ВПЕРШЕ

**№830 М.Кулігін**  
(Запоріжжя)



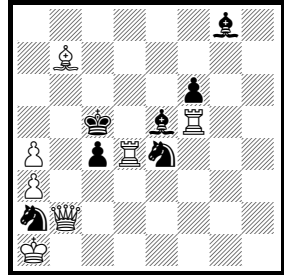
#2 (5+1)

**№831 О.Мельничук & В.Шматов**  
(Росія)



#2 (4+3)

**№832 І.Борисенко**  
(Запоріжжя)



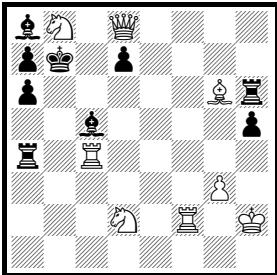
#2 (7+7)

**№830** 1.Kh5? Кр:g6 2.Фg7# 1...Крh6! 1.Фd6? Кр:g4 2.Фf4# 1...Крh6! 1.Фh7!  
1...Кр:g4 2.Фh5# 1...Крf6 2.Ke4#

**№831** 1.Cb6! Zz 1...Td1+ 2.K:d1# 1...Td2 2.Ke4# 1...Tb4 2.Фd3# 1...Tc4 2.Фb2#

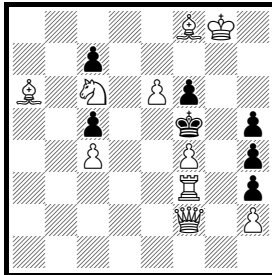
**№832** 1.Td7! ~ 2.Фd4# 1...Kc3 2.Фb4# 1...c3 2.Фb5# 1...Kc3 2.Фf2# 1...Kd6  
2.Tc7# 1...Cd5 2.T:d5#

**№833 В.Лукашев**  
(Росія)



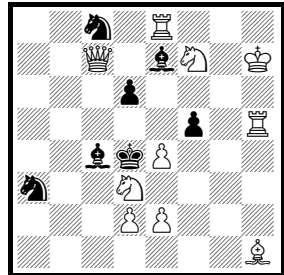
#2 (8+9)

**№834 В.Лукашев**  
(Росія)



#2 (10+7)

**№835 Р.Залокоцький**  
(Самбір)



#2 (10+7)

**№833** 1.Tf7? ~ 2.T:d7# 1...Th7 2.Ce4# 1...Cd4! 1.Kb3! ~ 2.K:c5# 1...C~ 2.Фc7#  
1...Cd6 2.Ce4# 1...Cb6 2.Фc8# 1...d6 2.Tf7# 1...T:c4 2.Ka5#

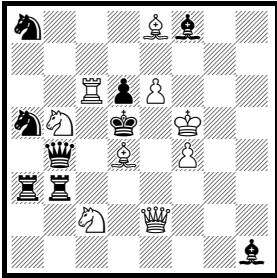
**№834** 1.Фf1! 1...Крg4 2.Ф:h3# 1...Кр:e6 2.Cc8# 1...Крg6 2.Ke7# 1...Крe4 2.Фd3#

**№835** 1...d5 2.Фe5# 1.Ke1? ~ 2.e3# 1...Cg5 2.Kf3# 1...Kc2 2.K:c2# 1...f4!  
1.Kb4? ~ 2.e3# 1...f4 2.Kc6# 1...Cg5! 1.Kde5! ~ 2.e3# 1...f4 2.Kc6(2Kf3?)# 1...Cg5  
2.Kf3(2.Kc6?)# 1...Kc2 2.Ф:c4# 1...C:e2 2.Фc3# 1...C:f7 2.Фc3# 1...fe 2.Kc6# 1...de5  
2.Ф:e5#

**№836** 1.Фd3? ~ 2.Ke3# 1...T:d3 2.K:b4# 1...Фe1(Kc4) 2.Cc3# 1...Ф:d4 2.Ф:d4#  
1...Фd2! 1.e7! ~ 2.Фe6# 1...Ce4+ 2.Ф:e4# 1...Te3 2.K:b4# 1...Фe1 2.T:d6# 1...Kc7  
2.K:c7# Проста зміна матів.

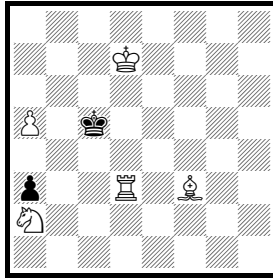
**№837** 1.Ce2! Zz 1...Крb5 2.Td5+ Кра4 3.Cd1# 1...Крc4 2.Kpd6 Крb5 3.T:a3#

**№836 О.Деревчук**  
(Дніпропетровськ)



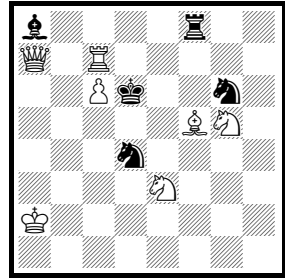
#2 (9+9)

**№837 М.Кулігін**  
(Запоріжжя)



#3 (5+2)

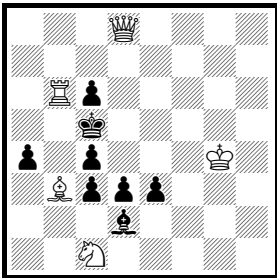
**№838 І.Борисенко**  
(Запоріжжя)



#3 (7+5)

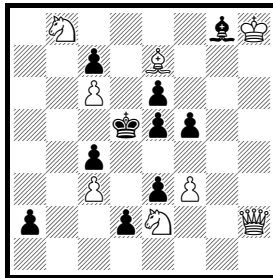
**№838** 1.Тс8! ~ 2.Фb8+ та 2.Ke4+ 1...Т:c8 2.Kf7+ Кр:c6 3.Cd7# 1...К:f5 2.Фb8+ Крc5 3.Ke6# 1...Т:f5 2.Ф:d4+ Тd5 3.Kf5# 1...Kb5 2.Kc4+ Крд5 3.Ce6#

**№839 L.Lyubashevsky & L.Makaronez**



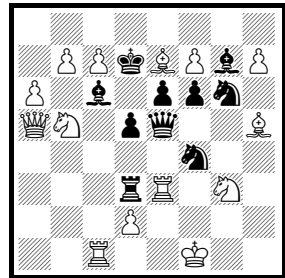
#3 (5+8)

**№840 L.Lyubashevsky & L.Makaronez**



#3 (8+10)

**№841 Л.Бородатов**  
(Сімферополь)

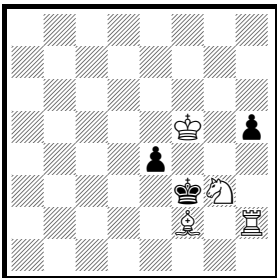


#3 (14+10)

**№839** 1.Тb7? ~ 2.Фe7+ Крд5 3.Тd7# 1...cb 2.К:d3+ Крc4 3.Тb4# 1...c2! 1.Ка2! ~ 2.С:a4 ~ 3.Т:c6# 1...ab 2.Kb4 ~ 3.Ка6# 1...cb 2.Тb4 ~ 3.Фd4#

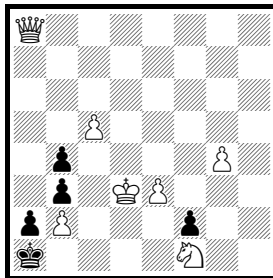
**№840** 1...e4 2.Kf4+ Кре5 3.Kd7# 1...f4 2.Фh5 ~ 3.К:f4# 1.Фg1! ~ 2.Ф:e3 d1Ф 3.Фc5# 1...e4 2.Фg7 ~ 3.Фd4# та 3.Kf4# 2...d1Ф 3.Kf4# 2...e5 3.Ф:g8# 1...f4 2.Фg5 ~ 3.К:f4# 1...a1Ф 2.Ф:a1 ~ 3.Фa5#

**№842 М.Костилен & О.Мельничук**



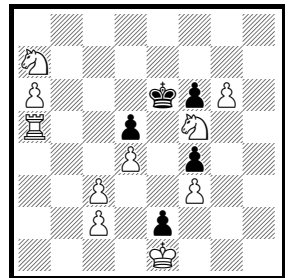
#4 b)g3→c1 (4+3)

**№843 М.Костилен & О.Мельничук**



#4 (7+5)

**№844 В.Чорноус**  
(Одеса)



#4 (10+5)

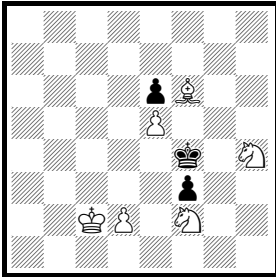
**№841** 1.h8K! ~ 2.c8Ф,2.c8Т,2.b8Ф 1...С:h8 2.c8К ~ 3.Фd8# 2...Фс7 3.Ф:c7# 2...К:e7 3.f8К# 1...К:e7 2.b8К+ Крc8 3.Ка7# 1...Кр:e7 2.Фb4+ Фd6,Крd7 3.Ф:d6,c8Ф#

**№842** а) 1.Се1! ~ 2.Кf1 ~ 3.Тf2# 2...e3 3.Сh4 e2 4.Тf2# 1...Кре3 2.Тd2 ~ 3.Кf1+ Крf3 4.Тf2# б) 1.Сg1! Крg3 2.Ke2+ Крf3 3.Кf4 h4 4.Тh3#

**№843** 1.Фh1! ~ 2.Кd2+ f1Ф+ 3.Ф:f1+ Кр:b2 4.Кc4# 1...Кр:b2 2.Фh8+ Крb1 3.Кd2+ Крc1 4.Фa1# 2...Кра3 3.Крc4 Кра4 4.Фа8# 3...a1Ф 4.Ф:a1#

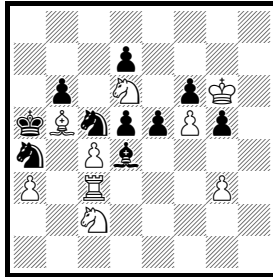
**№844** 1.g7? Кр:f5! 1.Т:d5! Zz Кр:d5 2.g7 Кре6 3.g8Ф+ Крd7 4.Фс8# 3...Кр:f5 4.Фg4# 2...Крc4 3.g8Ф+ Кр:c3 4.Фb3#

**№845 Н.Власенко**  
(Росія)



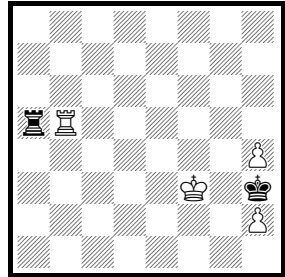
#5 б) ♖c2→h1 (6+3)

**№846 А.Супрiни**  
(Italy)



#9 (9+10)

**№847 В.Чорноус**  
(Одеса)



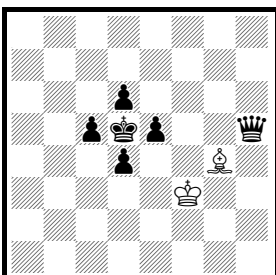
h#2\*x2 (4+2)

**№845** а) 1.Крd1! Крg3 2.Кре1 Крf4 3.Крf1 Крg3 4.Сg5 Крh2 5.Сf4# 2...Крh2 3.Крf1 Крg3 4.Сg5 Крh2 5.Сf4# б) 1.Крg1! Крg3 2.Кf5+ ef 3.Сg5 f4 4.Крf1 Крh2 5.С:f4#

**№846** 1.Ка1! dc 2.Т:c4 С:a1 3.Тb4 Кb2 4.Крh5 e4 5.Крg4 e3 6.Крf3 e2 7.Кр:e2 g4 8.Крf1 К5~,К2~ 9.Кb7,Кc4#

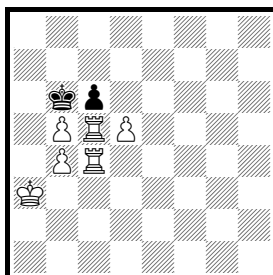
**№847** 1...Th5 2.Tg5 hg# I.1.Кр:h4 Т:a5 2.Крh3 Th5# II.1.Кр:h2 Tb1 2.Крh3 Th1#

**№848 О.Жук**  
(Христинівка)



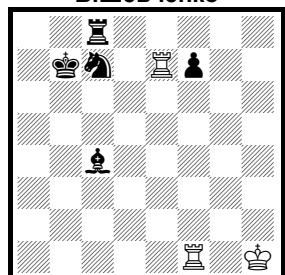
h#2 б) ♜d6→f4 (2+6)

**№849 Е.Абдулаев**  
(Azerbaijan)



h#2x2 (6+2)

**№850 О.Білий,**  
**О.Угнівенко,**  
**В.Шевченко**



h#2 б) ♜b7→g8 (3+5)

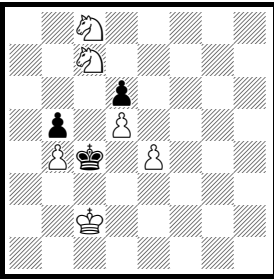
**№848** а) 1.Фe8 Ch5 2.Фс6 Cf7# б) 1.Фf5 Кре2 2.Кре4 Cf3#

**№849** I. 1.cb5 Тс7 2.Кра6 Тс6# II. 1.cd5 Тс6+ 2.Кр:b5 Тс5#

**№850** а) 1.Крb8 Т:f7 2.Ка8 Тb7# б) 1.Крh8 Т:f7 2.Тg8 Th7#

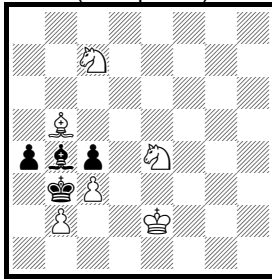
**№851** а) 1.Кр:b4 Крd3 2.Крc5 Ка6# б) 1.dc5 Ke6 2.cb4 Кb6# Тема Залощського - зворотний маршрут чорних або білих фігур.

**№851 Р.Залокоцький & О.Угнівенко**



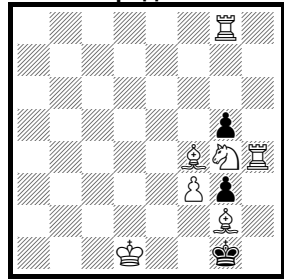
h#2 b) ♖e4→c5 (6+3)

**№852 М.Кулігін (Запоріжжя)**



h#2x2 (6+4)

**№853 Р.Залокоцький & В.Серединський**

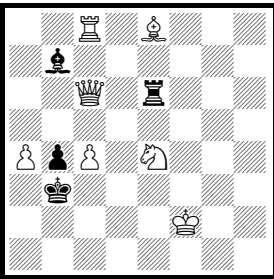


h#2x2 (7+3)

**№852** I. 1. Cc5 C:c4+ 2. Kp:c4 Kd2# II. 1. Ca5 C:a4+ 2. Kp:a4 Kc5#

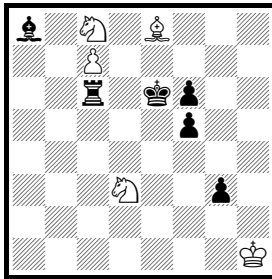
**№853** I. 1. gf4 Kf2 2. gf2 Th1# II. 1. gh4 Kh2 2. gh2 Ce3# Тема Зілахи.

**№854 Г.Шинкаренко (Запоріжжя)**



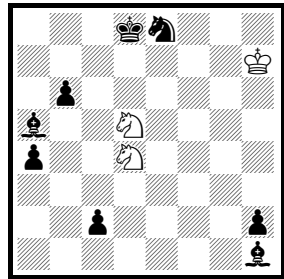
h#2x2 (7+4)

**№855 Р.Залокоцький & А.Пожарський**



h#2x2 (5+6)

**№856 Р.Залокоцький & О.Угнівенко**



h#2 (3+8)

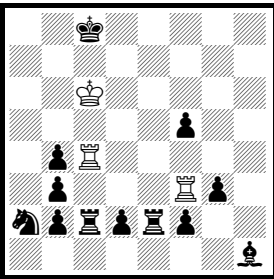
b-f) ♖d8→a8,a1,d1,g1,h3

**№854** I. 1. T:c6 Kpe3 2. Kp:c4 Cf7# II. 1. C:c6 Kd2+ 2. Kp:a4 Ta8#

**№855** I. 1. Tc5+ Kpg1 2. Te5 Kf4# II. 1. Td6+ Cc6 2. Td8 cd8K#

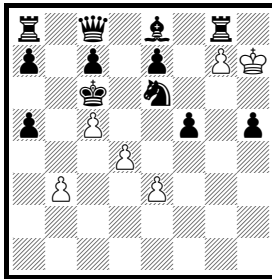
**№856** a) 1. Cb4 K:b6 2. Ce7 Ke6# b) 1. Kd6 Kc6 2. Kb7 Kc7# c) 1. c1C Kc3 2. Cb2 Kc2# d) 1. Cd2 Kf3 2. Cc1 Kc3# e) 1. Ce1 Ke3 2. Cf2 Ke2# f) 1. Cf3 Kf5 2. Cg4 Kf4#

**№857 Г.Чумаков (Росія)**



h#2 b) ♖c8→a6 (3+12)

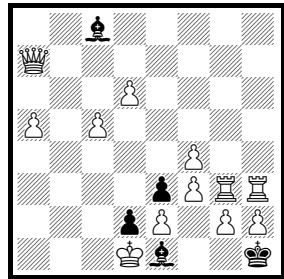
**№858 Г.Чумаков (Росія)**



h#2 (6+12)

b-d) ♖g7→e7,c7,a7

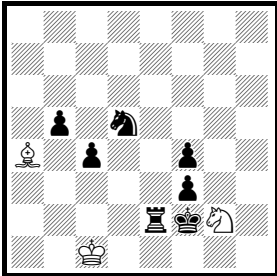
**№859 Г.Шинкаренко (Запоріжжя)**



h#2,5x2 (12+5)

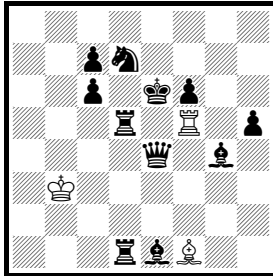
**№857** a) 1. Kc3 Te4 2. fe Tf8# b) 1. g2 Tc3 2. bc Ta4#

**№860 Р.Залокоцький  
& О.Угнівенко**



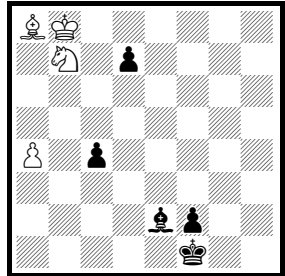
h#3x3 (3+7)

**№861 Р.Залокоцький  
& О.Угнівенко**



h#3 b) ♗f1→a7 (3+11)

**№862 Р.Залокоцький  
(Самбір)**



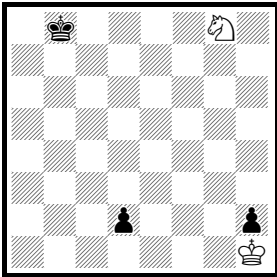
h#5 (4+5)

**№858** a) 1.Tf8 g8Ф 2.Kpd5 Фg2# b) 1.Cf7 e8Ф+ 2.Kpb7 Фb5# c) 1.Фb7 c8Ф+ 2.Kpb5 Ф:b7# d) 1.Tb8 a8Ф+ 2.Kpd7 Фd5#

**№859** I. 1...Th8 2.C:g3 Фh7 3.C:h2 Ф:h2# II. 1...Tg8 2.C:h3 Фg7 3.C:g2 Ф:g2#

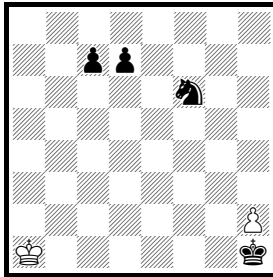
**№860** I. 1.Kpf1 C:b5 2.Tf2 Ca6 3.Kpe2 C:c4# II. 1.c3 Ke3 2.Te1+ Kd1+ 3.Kpe2 C:b5# III. 1.Te5 Kh4 2.Kpe3 Kf5+ 3.Kpe4 Cc2#

**№863 М.Кулігін  
(Запоріжжя)**



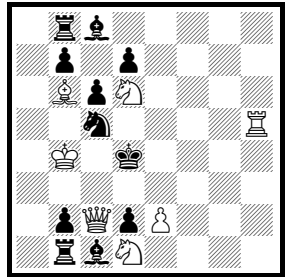
h#6 (2+3)

**№864 S.Dowd (USA) &  
M.Degenkolbe (Germany)**



h#7 (2+4)

**№865 Р.Залокоцький  
(Самбір)**

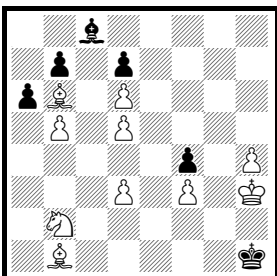


s#2 (7+11)

**№861** a) 1.Td6 Ta5 2.Td4 Cb5 3.Kpd5 Cc4# b) 1.Te5 Cg1 2.Kpd5 Tf2 3.Kpd4 Td2#

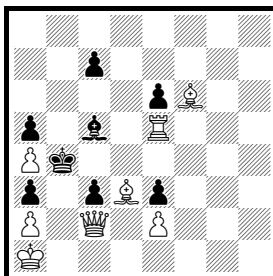
**№862** 1.Cf3! a5 2.C:b7! a6 3.C:a8 a7 4.Cf3 a8Ф 5.Ce2 Фh1#

**№866 В.Борзенко,  
К.Сергієнко &  
В.Шевченко**



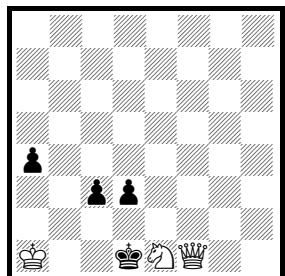
s#4 (10+6)

**№867 В.Чорноус  
(Одеса)**



s#5 (8+8)

**№868 І.Брюханов  
(Чаплинка)**



s#7 (3+4)

**№863** 1.Крc8 Крg2 2.h1Т Крf3 3.Tb1 Крe4 4.Tb8 Крd5 5.d1Т+! Крc6 6.Td8 Ке7#

**№864** 1.Крg2 h4 2.Крf3 h5 3.Крe4 h6 4.Крd5 h7 5.Крc6 h8Ф 6.Крb7 Фh1+ 7.Крc8 Фа8#

**№865** 1.Кра5(А)? Та1+ 2.Фа4(С)+ Т1:a4 1...Та8+! 1.Кра3(В)? Та8+ 2.Фа4(С)+ Т8:a4 1...Та1+! 1.Фа4(С)! 1...Та8 2.Кра3(В)+ Т8:a4# 1...Та1 2.Кра5(А)+ Т1:a4#  
Тема Банного – Салазара.

**№866** 1.Са2! Zz 1...a5 2.Кc4 a4 3.Ke5 a3 4.K:d7 C:d7# 1...ab5 2.Cb3 b4 3.Са4 b3 4.C:d7 C:d7#

**№867** 1.Te4+! Cd4 2.Ce7+ c5 3.Cb5 e5 4.Фc1 c2+ 5.Фb2+ ab2#

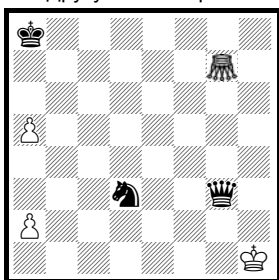
**№868** 1.Kg2+! Крc2 2.Фb1+ Крd2 3.Фe1+ Крc2 4.Ke3+ Крb3 5.Фb1+ Кра3 6.Kc2+ dc 7.Фb2 + cb#

## У візку рикші

За останні роки бурхливий розвиток відбувається в жанрі казкових шахових композицій. З'являються нові казкові умови, а також нові незвичайні фігури. Серію задач з цікавою казковою фігурою – рикшею прислав в редакцію наш постійний автор Василь Малюк з м.Чита (Росія). Особливість рикші в тому, що вона може перевозити на собі іншу фігуру або пішака протилежного кольору.\*

### №869 В.Малюк

Друкується вперше



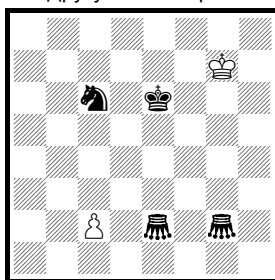
h#5 (4+3)

КРd3 (Кінь-Рикша d3)

Цвg7 (Цвіркун g7)

### №870 В.Малюк

Друкується вперше



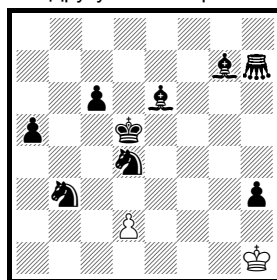
h#5,5 (2+4)

КРc6 (Кінь-Рикша c6)

Цвe2,g2 (Цвіркуни e2 та g2)

### №871 В.Малюк

Друкується вперше



h#7 (2+9)

КРb3 (Кінь-Рикша b3)

Цвh7 (Цвіркун h7)

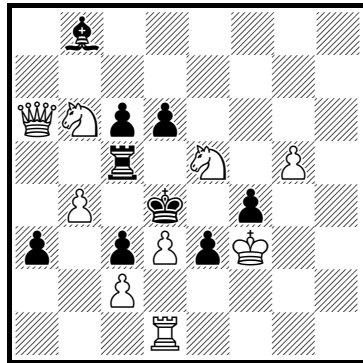
**№869** 1.КРb2 Цва1 2.КРа4 a4! (посадка пішака на рикшу). 3.КРc5 (перевезення!) 3...а6 4.КРе6 (продовження перевезення пішака). 4...e7 (висадка!) 5.КРf4 (перекриття рикшею лінії дії ферзя) 5...e8Ф#. Дзеркальний правильний мат!

**№870** 1...c4 2.Цвb5 c5 3.Цвb7 c6 (посадка) 4.КРd8 Крg6 5.КРf7 f8Ф (висадка перевезеного пішака з перетворенням у ферзя). 6.КРd6 Фd6# (посадка ферзя на рикшу з оголошенням мату королеві).

**№871** 1.Ke2 d3 2.Цвс2 Крh2 3.КРd4 d4 (посадка) 4.КРb5 (перевезення) 4...Крh1 5.КРа7 a8Ф (висадка) 6.КРb5 Фа7 7.КРd4 Фd4# Картинний мат сідоком – особливість рикші.

\*Примітка. Рикшею може бути будь-яка фігура, за винятком короля. Король не може бути сідоком на рикші-ферзі або рикші-турі. При висадці король не повинен потрапляти під шах.

**№167 L.Lyubashevsky  
& L.Makaronez**  
ЮТ "М.Вахідов-60", 2006 р.  
1-й приз



#3      b) ♠ a3→f7      (9+9)

а) 1.Фa4? ~ 2.bc+ Кр:e5,Кр:c5 3.Фe4,Кed7# 1...Тc4 2.Ф:c6! Т:c6 3.К:c6# 1...de 2.b5+ Тc4 3.Ф:c4# 1...d5 2.Кbd7! ~ 3.bc# 1...Кр:e5! **1.Фc8!** ~ 2.К:c6+ Т:c6 3.Фh8# 1...de 2.Фf5 ~ 3.Фe4# 1...d5 2.Фf8! (~ 3.Ф:f4#) С:e5,Кр:e5 3.Фc5,Фf6# 1...Т:e5 2.Ф:c6 ~ 3.Фc4#

б) **1.Фa2!** ~ 2.К:c6+ Т:c6 3.Фd5# 1...de 2.Фc4+! Т:c4 3.dc#, 1...Кр:e5 2.Фf7! Крд4 3.Ф:f4#

Близнюки з повноцінними варіантами, багатим стратегічним змістом, вільним полем у чорного короля і гарними вступними ходами.